

Metsänomistaja-aineisto ja sen luotettavuus

Metsänomistaja 2010 –tutkimusseminaari 20.11.2009

Harri Hänninen

Aineistot

Perusaineisto (Verohallinto)

- 1) Yhteystiedot, pinta-alat, omistusmuoto, asuinpaikka
- 2) Ansio- ja puunmyyntitulot 2007, veromuoto 2005

Postikyselyaineisto (Metla)

- 1) Tilan ja omistajan taustatiedot
- 2) Käyttäytymistiedot 2004-08 (hakkuut, metsänhoito, neuvonta)
- 3) Tavoitteet
- 4) Erityisaiheita koskevat tiedot

Katohaastattelu (Metla)

Metsävaratiedot (Tapio/metsäkeskukset)

- 1) Metsävaratiedot (vuodesta 1998 alkaen tehty maastotyö)
- 2) Metsänkäyttö – ja taimikon perustamisilmoitustiedot 2004-08

Postikyselyn toteutus

Peruskysely

- omistajan ja tilan taustapiirteet
- hakkuut 2004-08
- metsänhoito 2004-08
- neuvonta 2004-08

Lisäosa

- taimikonhoitopäätös
- metsäsuunnittelu
- Metso-keinot

PERUSKYSELY

Perusosa 13 000
(n. 3/4 kysymyksistä yhteisiä)

Taimikonhoito

Metsäsuunnittelu

Lisäosa a' 4 333
METSO

Kohdennettu kysely
Metsäsuunnittelun
kehittäminen
Kurttila

Postikyselyaineisto

Kyselyn vastausaika 9.2. – 30.3.2009

Kyselyaineiston vastausmäärä

- *alkup. otoskoko* 13 000
- *ei kuulu joukkoon* 152
- *lopull. otoskoko* 12 848

- *tallennettu* 6 317
- *vastaus-%* 49,2

- *sähköisesti vastasi 345*
- *5,5 % vastanneista*

Ei omista tilaa	120
Osoite tuntem.	25
Kuollut	7

METSO	2 094
Metsäsuunn.	2 107
Taimikonhoito	2 116

Vastanneet versus vastaamattomat (kato)

Miten vertailu tehtiin

- Verohallinnon aineistolla, jossa tietoja kummastakin ryhmästä
 - metsäala otoskunnassa
 - metsäala muualla
 - peltoala
 - omistusmuoto
 - asuuko tilan sijaintikunnassa
 - metsäveroveromuoto 2005
 - ansiotulot 2007
 - pysty- ja hankintakauppatulo 2007
- 201 hengen otos vastaamattomista, jotka haastateltiin puhelimitse

Pinta-alavertailu

Metsäala otoskunnassa, ha	KATO	VASTASI
5-10	21,9%	22,0%
10-20	26,7%	26,2%
20-50	32,0%	31,7%
50-100	13,7%	14,5%
100-200	4,7%	4,8%
Yli 200	1,0%	,9%
Kaikki	100,0%	100,0%

Metsäala koko maassa, ha	KATO	VASTASI
5-10	19,0%	19,1%
10-20	24,0%	23,8%
20-50	32,4%	32,0%
50-100	15,7%	16,7%
100-200	6,9%	6,5%
Yli 200	2,2%	1,9%
Kaikki	100,0%	100,0%

X2-testi
n=12848
0,757

X2-testi
n=12848
0,494

Peltoala, ha	KATO	VASTASI
0-10	73,2%	79,4%
10-20	13,9%	12,4%
Yli 20	12,9%	8,2%
Total	100,0%	100,0%

X2-testi
n=12848
0,000

Tunnusluku		Keskiarvo	Keskivirhe	t-arvo	merkitsevyys
Metsäala kunnassa, ha	KATO	34,4	,5	-,096	,923
	VASTASI	34,5	,6	-,096	,923
Metsäala koko maassa, ha	KATO	44,2	1,0	-,336	,737
	VASTASI	44,8	1,3	-,335	,738
Peltoala, ha	KATO	8,3	,2	9,455	,000
	VASTASI	6,1	,1	9,501	,000

- metsää vastanneilla ja vastaamattomilla yhtä paljon
- peltoa vastaamattomilla enemmän

Taustatekijävertailut

Omistusmuoto	KATO	VASTASI
perhe	73,9%	75,4%
yhtymä	13,6%	13,0%
perikunta	12,5%	11,5%
Total	100,0%	100,0%

X2-testi
n=12848

0,116

Asuinpaikka	KATO	VASTASI
asuu muualla	29,4%	31,1%
asuu sijaintikunnassa	70,6%	68,9%
Total	100,0%	100,0%

Fisher's Exact Test

0,044

n=12848

- tilan sijaintikunnassa asuvat vastanneet huonommin
- omistusmuodon suhteen eri eroja
- erot peltoalassa ja asuinpaikassa viittaavat siihen, että maanviljelijät vastanneet muita huonommin

Käyttätymisvertailut

Puukauppa 2007	Puukauppa		Pystykauppa		Hankintakauppa	
	KATO	VASTASI	KATO	VASTASI	KATO	VASTASI
Ei	62,2%	59,1%	72,6%	70,5%	81,3%	78,8%
Kyllä	37,8%	40,9%	27,4%	29,5%	18,7%	21,2%
Kaikki	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fisher's Exact Test n=12848	0,000		0,008		0,000	

Tunnusluku		Keskiarvo	Keskiarve	t-arvo	merkitse- vyys
Puukauppatulo, €	KATO	7916,3	304,8	,191	,848
	VASTASI	7836,3	285,0	,192	,848
Ansiotulot, €	KATO	30050,6	482,2	-2,597	,009
	VASTASI	32245,1	698,5	-2,585	,010

- vastanneet tehneet puukauppaa 2007 hieman yleisemmin
- vastanneiden ansiotulot hieman suuremmat (viljelijöillä muita pienemmät)
- metsäveromuodossa ei eroja

Metsäveromuoto 2005	KATO	VASTASI
Pinta-alavero	32,5%	32,8%
Myyntitulovero	67,3%	66,9%
Molemmat	,2%	,3%
Kaikki	100,0%	100,0%
X2-testi n=12848	0,558	

Katohaastattelu - taustatekijät

Metsäala, ha	Kysely-aineisto	Katohaastattelu
5-20	48,1%	45,3%
20-50	31,7%	31,3%
50-100	14,5%	16,4%
Yli 100	5,7%	7,0%
Kaikki	100,0%	100,0%

X2-testi
n=6518
0,713

Ammattiasema	Kysely-aineisto	Katohaastattelu
Palkansaaja	31,1%	15,9%
Maa- ja metsätalousyrittäjä	12,4%	27,4%
Muu yrittäjä	6,8%	10,9%
Eläkeläinen	47,1%	41,8%
Muu	2,5%	4,0%
Kaikki	100,0%	100,0%

X2-testi
n=6251
0,000

Viljelijät vastanneet huonommin

Omistusmuoto	Kysely-aineisto	Katohaastattelu
Perheomistus	72,9%	93,5%
Yhtymä	12,8%	4,5%
Perikunta	14,3%	2,0%
Kaikki	100,0%	100,0%

X2-testi
n=6354
0,000

Perikuntien ja yhtymien omistajien puhelinnumeroita ei löydetty, katohaastatteluaineisto osin epäluotettava.

Omistajan ikä, v	Kysely-aineisto	Katohaastattelu
Alle 40	6,0%	10,0%
40 - 59	36,9%	42,0%
60 -	57,1%	48,0%
Kaikki	100,0%	100,0%

X2-testi
n=5884
0,010

Omistajan ikä, v	n	keskiarvo	keskivirhe	t-arvo	merkitsevyys
Kyselyaineisto	5684	60,6	0,2	1,885	0,059
Katohaastattelu	200	58,9	1,0		

Katohaastattelu – käyttäytyminen (1)

Onko tilalla tehty vuosina 2004-08 tehty

	a) istutusta, taimikonhoitoa, lannoitusta tai ojitusta?		b) näistä jotain omatoimisesti		c) puukauppa (ei polttopuuta)	
	Kysely-aineisto	Katohaastattelu	Kysely-aineisto	Katohaastattelu	Kysely-aineisto	Katohaastattelu
Ei	24,0%	26,9%	33,7%	46,3%	38,2%	39,8%
Kyllä	76,0%	73,1%	66,3%	53,7%	61,8%	60,2%
Kaikki	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fisher's Exact Test	0,356		0,000		0,658	
n	5870		4924		5357	

Metsänhoitotöiden ja puukaupan suhteen eri eroja, mutta vastanneet tehneet metsänhoitotöitä useammin omatoimisesti kuin vastaamattomat

Katohaastattelu – käyttäytyminen (2)

Oletteko tyytyväinen nykyisin käytössä oleviin metsänhoito- ja hakkuutapoihin?

	Kysely- aineisto	Katohaas- tattelu	Kysely- aineisto	Katohaas- tattelu
Erittäin tyytyväinen	13,9%	20,4%	65,4 %	73,1 %
Melko tyytyväinen	51,6%	52,7%		
En tyytyväinen enkä tyytymätön	15,2%	4,0%	9,4 %	12,9 %
Melko tyytymätön	7,2%	8,0%		
Erittäin tyytymätön	2,3%	5,0%		
En osaa sanoa	9,9%	10,0%		
Kaikki	100,0%	100,0%		
X2-testi	0,000			
n=6325				

Katoon kuuluvat suhtautuvat kärjekkäämmin, mutta pääosin myönteisemmin nykyisiin metsänhoito- ja hakkuutapoihin kuin vastanneet

Katohaastattelu – vastaamattomuuden syy

Mikä oli syynä siihen että ette vastanneet?

Tarkempi analyysi vielä tekemättä (201 haastateltua)

% vastanneista	Syy
25,4	Ei muista syytä tai kyselyä
9,5	Kiire
7,5	Kysely tuli väärällä nimellä
6,5	Pitkä ja vaikea lomake
3,0	Pieni metsä

Väärä nimi – kotitalouden vanhempi puoliso aina tilan omistajana – vei lähes 500 vastaajaa

Johtopäätökset

- erot peltoalassa, ulkokuntalaisten osuudessa ja ansiotuloissa viittaavat maanviljelijöiden vastanneen huonommin
- katohaastattelu tukee em. tulkintaa
- vastanneissa vähemmän nuoria ja enemmän iäkkäitä (johtuu ainakin osin viljelijöistä, jotka muita nuorempia)
- puukaupan suhteen vastanneet hieman aktiivisempia
- metsänhoidossa ei eroa paitsi omatoimisuudessa

Ratkaisu

- havaintoja painotetaan peltoalan (3 luokkaa) ja asuinpaikan (2 luokkaa) perusteella tehdyillä painokertoimilla
- koska jokaisesta metsäkeskuksesta poimittiin 1 000 tilaa tehdään myös otantasuhdekorjaus, jolloin kunkin alueen otos vastaa sen todellista osuutta kaikista tiloista